

Ο ΑΠΟΣΤΡΑΤΟΣ

-Έλα, παππού, πού ήσουνα; Ή μήπως και κοιμάσαι; Έτσι απαλά τον σκούντησε η όμορφη Εβίτα κει πέρα που καθότανε στις σκέψεις βουτηγμένος, μονάχος, με το παρελθόν το νου να τριβελίζει καθώς αναμετριότανε με το παρόν το μαύρο.

-Όχι, κορίτσι μου καλό, κι ο ύπνος δεν με πήρε μόν' ένα συννεφόπουλο μ' έβαλε στα φτερά του και με ταξίδεψε μακριά, εκεί, στα περασμένα.

-Στα περασμένα; Αχ, παππού, για πες μου και σε μένα! Τί έκανες εκεί μακριά και είναι δακρυσμένα τα μάτια σου, κι εσύ παππού στέκεις απορημένος;

-Καιρός πολύς επέρασε από τα χρόνια εκείνα... Μη βλέπεις τώρα τα μαλλιά που είναι χιονισμένα` κάποτε ήμουνα θεριό, νέος γεμάτος κέφι, με όνειρα για τη ζωή και τη γλυκιά πατρίδα. Κι ήσανε κι άλλοι σαν κι εμένας ήμουνα μονάχος σαν την πατρίδα θέλησα να την υπηρετήσω. Όλοι, με φλόγα στην ματιά, με πίστη στην ψυχή μας κάναμε ρούχο το χακί και σπίτι τον στρατώνα. Ευέλπιδες ή Δόκιμοι ή Ίκαροι ή Οπλίτες άλλοι γι' αρχή ως μαθητές κι άλλοι απλοί στρατιώτες, με πόνο και με βάσανα, θυσίες και στερήσεις, σηκώσαμε όλοι τον σταυρό που όρισε η ψυχή μας. Μα τα πανιά που απλώσαμε δεν ήσαν όλα μαύρα, τι 'χαν, απ' το ορμέφυτο του Έλληνα, τη χάρη, το κέφι το πολύχρωμο, το φως και το τραγούδι, κι αν κλονιζόταν το σκαρί στου πέλαου τη φουρτούνα, το γέλιο δε χανότανε απ' της ψυχής τη ρίμα... Θυμάμαι... στην εκπαίδευση, πώς τρέχαμε σαν άτια, και το καψόνι αντέχαμε, ποτέ δε μας πποούσε, με ηθικό ακμαιότατο η ψυχή μας εφορμούσε, κι «έχω μια αδερφή» η φωνή τράνταζε τον αέρα, «δε θα την πάρουνε ποτέ», η ηχώ μας

απαντούσε` «κουκλίτσα αληθινή» η μια, του Αλέξανδρου η άλλη, και δεν ξεχνούσαμε ποτέ πως μακριά απ' τη μάνα δεν ζουν για πάντα τα νησιά` θέλουν να ενωθούνε! Έτσι περνούσε η ζωή από τα πρώτα χρόνια εκείνα της εκπαίδευσης πού 'μασταν βλασταρούδια... Έπειτα, ήρθε ο καιρός στο στράτευμα να βγούμε και, πρώτα στα πιο εύκολα, στα Κέντρα Νεοσυλλέκτων καινούργια αρχή όπου κάναμε με τ' άνθος της πατρίδας που ακόμα σχολιαρόπαιδα μες στο χακί ντυθήκαν κι αυτοί για την πατρίδα τους, να την υπηρετήσουν. Με αγάπη και με θέληση και πατρική φροντίδα ανδρώσαμε τους Έλληνες, τους κάναμε στρατιώτες` τα όπλα τους διδάξαμε, την τακτική της μάχης, με σύνεση να περπατούν, πειθαρχημένοι να 'ναι

μα όταν θα 'ρθει η στιγμή λιοντάρια να γενούνε. Ύστερα στην Προκάλυψη, στις Μάχιμες Μονάδες, έχοντας πάντα συντροφιά του έφεδρου την τρέλα και του στρατιώτη την ορμή, του Έλληνα το σθένος, στο Ρούπελ και στην Κόνιτσα, στον Έβρο, στο Νυμφαίο και στα Αιγαιογάλαζα νησιά του Αρχιπελάγους` κάποια κομμάτια μας εκεί θα μένουν ριζωμένα, γιατί στις φλέβες μας κυλά το χρώμα της Ελλάδας! Στάλα τη στάλα ο ιδρώτας μας, δάκρυ το δάκρυ ο πόνος, ζυμώσαμε τα όνειρα με το αίμα της πατρίδας... Κι ήρθανε χρόνια δύσκολα, μ' εμπόδια θηρία, δεν ήταν «παίξε - γέλασε», γραφιάς σ' ένα γραφείο ή βόλτα στα περίχωρα, στην εξοχή για σχόλη. Τη μια εδώ, την άλλη εκεί, σκυμμένοι σ' ένα χάρτη ή μες στη λάσπη, στη βροχή, στο πέλαο, στον αέρα, με αγιάζι και με πταγωνιά ή καύσωνα-λιοπύρι, μ' αγέρα να λυσσομανά, με χιόνια και χαλάζι, πρώι, καταμεσήμερο, χαράματα ή βράδυ, ατσάλινη πυργώναμε την άμυνα της χώρας, τα σχέδια τ' αμυντικά, μην κι ο εχθρός τολμήσει να κάνει πράξη κάπτοτε τους άνομους σκοπούς του. Πόλεις αλλάξαμε πολλές, μα και χωριά 'λλα τόσα, και πάντα την οικοσκευή τη στήναμε εκ νέου εδώ, εκεί ή

παρακεί, όλη η ζωή ν' αλλάζει` κι οι δόλιες οι νοικοκυρές να ράβουν, να ξηλώνουν` τη μια κοντή, τη μια φαρδιά η κουρτίνα κι όλα τ' άλλα οι τάπητες, τα έπιπλα, τα κάδρα, τα βιβλία... Και να 'τανε μόνο αυτά, δε θ' άξιζε τον κόπο να τα' αναφέρεις και να λες τί δύσκολα που ήταν! Μα ήσαν άλλα πιο βαριά, ασήκωτο φορτίο που πάντα το σηκώναμε με κόστος της ψυχής μας αφού αφορούσε άμεσα το μέλλον των παιδιών μας καθώς και τη υγεία τους και την ασφάλειά τους. Πόσα σχολεία αλλάξανε, πώς να κρατήσουν φίλους αχ, πώς να μελετήσουνε χαμένα μες στις κούτες και πιο δωμάτιο παιδικό να μείνει στην ψυχή τους αφού τη μια κοιμόντουσαν με ό,τι είχαν συνηθίσει τριγύρω τους, στο χώρο τους, μες στο βασίλειό τους, και ξάφνου ξύπναγαν με μιας, μες στις συσκευασίες! Πώς σπάραζε η ψυχούλα τους, πόσο πολύ πονούσαν! Και πόσες δε χρειάστηκε, φορές να χωριστούνε απ' του πατέρα τη στοργή, σαν έλλειπτε εκείνος μέρες, μερόνυχτα πολλά στα σύνορα σε ασκήσεις! Και άλλες πόσες χωριστά, σαν νά 'ταν δυο οικογένειες, δεν αναγκάστηκαν να ζουν, δυο σπιτικά να έχουν: ο ένας στην Προκάλυψη – πού νά βρεις εκεί σπίτι – και τα μικρά κι η μάνα τους κάπου αλλού να ζούνε για νά 'χουνε τα άμοιρα κάποιο σχολείο να πάνε! Μα κι όταν μεγαλώσανε, τα ίδια δεν περνούσαν, ιδιαίτερα αν έπρεπε να δούλευε κι ο άλλος και όχι μόνο ο ένας τους απ' τους γονιούς τους δύο; Πώς να αλλάξει τη δουλειά, να πάει σ' άλλη πόλη!

Υπήρξαν βέβαια κι οι χαρές, το κέφι, τα τραγούδια` τί ωραία γλέντια κάναμε στις Λέσχες, στα Κ.Α.Α.Υ. στα σπίτια των συνάδελφων, των φίλων κι αδερφών μας! Και στις γιορτές, στις τελετές μέσα στις εκκλησίες, πώς λάμπαμε ολόφωτοι μες στη στολή, λαμπάδες! Όμως, μετά απ' όλα αυτά, ξανάρχιζαν τα ίδια - φλόγα να καίει την ψυχή, χρέος και πειθαρχία, λαμπάδες να καιγόμαστε στο ιερό καθήκον. Κι ό,τι κι αν ζούσες, πάντοτε, ν' αντανακλά το χρέος που ένιωθες, το ιερό, ό,τι είχες για σκοπό σου: νά 'σαι φιλότιμος, πιστός και τίμιος Στρατιώτης! Να σε καλούνε Κυριακές και Σάββατα κι αργίες νά 'ρθεις

απρογραμμάτιστα με τη στολή εκστρατείας μες στ' άγρια χαράματα για έλεγχο και κρίση, των μέτρων του συναγερμού και των λοιπών σχεδίων ή, και το συνηθέστερο, για έκτακτη ανάγκη, πλημμύρες, χιόνια, πυρκαγιές, ακόμα κι απεργίες, να σώσεις την πατρίδα σου – εσύ, μόνο, μπορούσες – ποτέ σου δεν αρνήθηκες, με όλη την ψυχή σου έδινες κάθε ικμάδα σου, έδινες τη ζωή σου και ας μην ήταν πόλεμος, μα πάντα και για όλα, χωρίς να υπολογίζουμε και τις «υπηρεσίες» ή και τις επιφυλακές και τις αναγνωρίσεις, το χρόνο στην Προκάλυψη και στα βουνά γι' ασκήσεις. Κι ακόμα, καθημερινές και Κυριακές κι αργίες, ώρες που η πλάση μάγευε, ώρες γεμάτες χάρη, μονάχος σου πολλές φορές, δίχως να σε καλέσουν, είτε πρωί που γέλαιγε κατάφωτη η φύση είτε απομεσήμερο, απόγευμα ή βράδυ, σαν ρόδιζε ο ορίζοντας και χρύσιζαν τα νέφη, έκρινες πως χρειάζεται να νυχτωθείς, να μείνεις μέσα εις το στρατόπεδο, ή και να ξενυχτήσεις, πιστός στον όρκο πού 'δωσες και στη συνείδησή σου, στερούμενος τόσ' αγαθά και μύριες απολαύσεις που έχουν όλοι οι άνθρωποι, πλην, μοναχά, εκείνων που μια ιδέα υπηρετούν ή ένα σταυρό σηκώνουν, όπως αυτός που κουβαλάς ντυμένος το άγιο ράσο, την ποτισμένη τη στολή με αίμα και ιδρώτα του Έλληνα αξιωματικού, τ' άρωμα της Ελλάδας. Παρ' όλα αυτά η απόφαση ήταν προειλημμένη, για τ' όνειρο της χαραυγής, για έναν σκοπό, Ελλάδα, γίναμε ολοκαύτωμα, χωρίς δεύτερη σκέψη, πίνοντας το αθάνατο νερό της ειμαρμένης, καρφώναμε τον πόνο μας, σβήναμε τις πληγές μας κι αν ήταν μαύρα κι άραχλα τριγύρω μας τα πάντα, ποτέ δε λησμονήσαμε το χρέος της ψυχής μας, αφού πιο πάνω απ' τη ζωή και τους αγαπημένους, «απάντων τιμιώτερον» είν' η γλυκιά πατρίδα! Σαν πλημμυρίδα οι πόθοι μας να γίνει αυτή η πατρίδα πανίσχυρη και άτρωτη απ' των εχθρών τα βέλη, που ύπουλα κι ανέντιμα, μ' όλες τους τις δυνάμεις, σκάβουν και καιροφυλαχτούν στο λάκκο να την ρίξουν.

Γ' αυτήν αγωνιζόμασταν, θυσία η ζωή μας για νά
'χει πάντοτε αγκαλιά τα ηρωικά παιδιά της τ'
αφροντυμένα τα σκαριά του Αιγαίου τα
διαμαντένια, τις αδερφές τις τρίδυμες, την
Ήπειρο, τη Θράκη και τη Μακεδονία μας, τη γη

του Αλεξάνδρου, μαζί μ' όλα τ' αδέρφια τους, η Ελλάδα απ' άκρη σ' άκρη, αν και μας λείπει ένα σκαρί, το μακρινό αδέρφι, Ελλάδα πού 'ναι στην ψυχή, στην πίστη, στη λαλιά του... Γ' αυτό και μελωδούσαμε με της ψυχής τις νότες ούριος νά 'ν' ο άνεμος στο σκάφος της πατρίδας καθώς φηλά ορθώναμε, τείχος την άμυνά μας...
Οργώσαμ' όρη και βουνά με ασκήσεις και πορείες, με τ' άρματα ή τ' άρβυλα', σαν Μαραθωνομάχοι έτοιμοι πάντα ήμασταν στη μάχη να ριχτούμε, κι απ' την καρδιά του Αιγαίου μας, Ελλάδα πού 'ναι αιώνια, της Σαλαμίνας η ηχώ, ακόμα φτερουγίζει στων νέων Ελλήνων την ψυχή, σαν τότε κι όπως πάντα, στα γαλανά της τα νερά, το μπλε του ουρανού της του ουρανού που οι Ίκαροι με αίμα τό 'χουν γράψει Ελευθερία ή θάνατος, όπως στο εικοσιένα! Απόρθητα τα φτιάξαμε, έτσι, τα σύνορά μας, μα πιο πολύ απόρθητη ήτανε η ψυχή μας που ορθώνοταν σαν το θεριό μέχρι τα ύψη του ήλιου! Κι ορθώνοταν και φώτιζε το μέλλον της πατρίδας, το αύριο, την άνοιξη, τα νέα της βλαστάρια στρατιώτες που ντυνόντουσαν να την υπηρετήσουν! Και πότιζε και μπόλιαζε την τρυφερή ψυχή τους με την ιδέα της τιμής, του χρέους στην πατρίδα, Ελλάδα νά 'χουν στην καρδιά, Ελλάδα στα όνειρά τους γι' αυτήν να θυσιάζονται με πρότυπο εκείνη! Μα... τώρα αλλάξανε αυτά, ήρθαν μοντέρνοι χρόνοι, τώρα αλλάξανε αυτά, μα...αλλάξανε στ' αλήθεια; Γιατί αν το θέλει η ψυχή, τίποτα δεν αλλάζει! Γιατί αν αστράψει η καρδιά, πάνε τα κάτω πάνω` και, αν η θέληση το πει, το μαύρο γίνετ' άσπρο!
Κοιτάζω όμως τριγύρω μου, βλέπω κι ανατριχιάζω επίπλαστους παράδεισους να οδηγούνε, Θεέ μου τα βήματά, το Έθνος μας, το κράτος, τα όνειρά μας` με μίζες και συναλλαγές, να ανδρώνεται το γένος, το ένδοξο, το κραταιό το σπέρμα των Ελλήνων, και μόνον τα θεάματα και οι τηλεοράσεις το δρόμο να μας δείχνουνε! Ταγοί μας: τα κανάλια! Να μας αλώνουν την ψυχή με ψεύτικες ειδήσεις, να λοιδορούν το Σύνταγμα και τη Δημοκρατία! Κι ούτε το πνεύμα να ξυπνά, ούτε κι η ιστορία να φέξει το ανέσπερο το φέγγος της Ελλάδας, τώρα που νέοι τύραννοι τον κόσμο διαφεντεύουν και εκβιάζουν κι απειλούν, το

μέλλον φοβερίζουν, τη Νέα Τάξη στήνουνε και στη σκλαβιά μας σπρώχνουν, αν όχι στον αφανισμό ή στο διαμελισμό μας! Κι όλα να σέρνονται χαμαί, ραγιαδισμό να οζουν, το δίκιο να σταυρώνεται κι ο Μαμωνάς ν' αλώνει κι οι ηγέτες μας να είν' σκυφτοί, σαν τους ζητούν γη κι ύδωρ` μα κι όταν στέκονται ορθοί, σαν λυγαριές λυγίζουν μες στου βοριά το φύσημα, σαν ο βορράς προστάξει! Πατρίδα μου, πώς έγινες, και πού 'ναι η αρχοντιά σου, σε τι προκρούστια σ' έβαλαν κλίνη ν' αργοπεθαίνεις, αν δεν αρκείς να σε τραβούν, να κόβουν σαν περσεύεις κι οι γείτονες καραδοκούν τα μέλη να σου αρπάξουν και το ένδοξο το όνομα που η καρδιά σου φέρει!...

Εβίτα μου, γι' αυτό, λοιπόν, με βλέπεις
βουρκωμένο` κι αν θα με δεις και να θρηνώ,
για την πατρίδα θά 'ναι.

-Παππού μου, αχ, κι εγώ πονώ, για τη γλυκιά πατρίδα! Όμως, για πες μου, στέρεψε, για πάντα κάθ' ελπίδα;

-Όχι, παιδί μου, ευτυχώς, μια ελπίδα μένει ακόμα για να σωθεί η Ελλάδα μας: η νέα γενιά ν' αστράψει με ήθος και με αρετή τους πόθους των προγόνων, το έσω φως το αμάραντο, τον φάρο των αιώνων, το πνεύμα το Ελληνικό που οδήγησε τον κόσμο σε δρόμους υψηλέλαθρους, στο ίχνος του Ανθρώπου. Μ' εφόδια την ασύγαστη αγάπη προς εκείνη, στον άνθρωπο, τον σεβασμό σε όλα τα «πιστεύω» και μ' όπλα, ΜΟΝΟ, την τιμή και την αξιοπρέπεια!...

Αδέρφια μας, μικρότεροι, εσείς, το νέο αίμα, προσεύχομαι στην Παναγιά, η Σκέπη σας να γίνει, να πάρετε στους ώμους σας την έρμη την πατρίδα, με σεβασμό στο Σύνταγμα, στους Νόμους και στο Έθνος, να την σηκώσετε ψηλά, εκεί που της αρμόζει! Πολύ καλύτεροι από μας, να γίνετε σε όλα, σαν Σπαρτιάτες, δώστε μας τον νέο δικό σας όρκο ως «αμες δε γ' εσσόμεθα» και δυνατά

φωνάξτε ξανά το «πολλώ κάρονες», το
έχουμε ανάγκη, μα πιο πολύ απ' όλους μας
το λαχταρά η Ελλάδα... Μία γροθιά, μία
φωνή` διαχρονικά να είστε οι πόθοι οι
αιώνιοι` του Ελληνισμού το Τάμα... Δύναμη
νά 'στε του Ήρακλή, του Σόλωνα η σοφία, του
Αχιλλέα νά 'στε ορμή, γενναίοι ως Λεωνίδας,
το πνεύμα του εκπολιτισμού του Μέγα
Αλεξάνδρου τη σκέψη σας να οδηγεί, κι η
ενότης των Ελλήνων! Ήθος θε νά 'στε κι
αρετή, ως ο Παλαιολόγος, του Διάκου η
αυταπάρνηση, το θάρρος του Τερτσέτη, κι η
αυτοθυσία του Μελά για τη Μακεδονία!
Ιωάννης Βελισσάριος να είναι η ψυχή σας, κι
άριστοι σ' ό,τι κάνετε, μύστες της επιστήμης
να είστε, όπως κάποτε ο ήρωας Δαβάκης!
Πάντα να σας καθοδηγεί το σθένος του
Ηλιάκη, του Τάσσου Παπαδόπουλου το
φρόνημα κι η αξία του Ευαγόρα η λεβεντιά,
του Σολωμού η τόλμη!

Τα πάντα, για τη γαλανή πατρίδα των
πατρίδων,
με ήθος και με αρετή, με τόλμη και αγάπη,
ξανά να λάμψει ο ήλιος της, το φως της να
δωρίσει, το αγέρωχο και πάναγνο του
Ελληνισμού το πνεύμα, σαν μια φορά κι
έναν καιρό, σ' όλη την οικουμένη!

Μ' αγάπη και με αρετή, με τόλμη και με ήθος, σαν μια
φορά κι έναν καιρό ν' αναστηθεί: ΕΛΛΑΔΑ!!

Νοέμβριος 2013
Ιωάννης Παναγάκος

Σημείωση: Το ποίημα είναι βασισμένο σε μια ιδέα του Υποστρατήγου Χρήστου Μπολώση. Απαγγέλθηκε στις 16 Νοεμβρίου 2013, στο Πολεμικό Μουσείο, στην εορτή
για τα 75 χρόνια της Ενώσεως Αποστράτων Αξιωματικών Στρατού.